
NEGATIVNI VPLIVI IN POSLEDICE ZDRAVLJENJA RAKA DOJKE NA FUNKCIJO RAMENSKEGA SKLEPA

Teja Kovačec Hermann

Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije – Soča, Ljubljana

Povzetek

Izhodišča

Rak dojke je v razvitem svetu najpogostejši rak pri ženskah in predstavlja pomemben javnozdravstveni problem. Kakovost življenja po zdravljenju raka dojke je manjša zaradi prisotnosti limfedema, zmanjšane mišične moči v zgornjem udju, bolečine in zmanjšanih obsegov gibov v ramenu. Namen sistematičnega pregleda literature s področja zdravljenja raka dojke je opredeliti vzroke za najpogostejše težave z ramenskim sklepom, ki so vzročno povezane z onkološkim zdravljenjem.

Metode

V podatkovni iskalni bazi PubMed smo iskali ustrezno literaturo s pomočjo sestavljenega iskalnega ukaza. S pomočjo navedenega iskalnega ukaza in dodatnih kriterijev smo dobili 155 člankov. Po ročnem pregledu naslovov člankov smo v nadaljnji pregled vključili 64 člankov. Po pregledu povzetkov smo izključili še 11 člankov, za katere smo ocenili, da vsebinsko ne ustrezajo namenu našega prispevka.

Rezultati

Večina pridobljenih raziskav se osredotoča na bolečino in klinične znake, ki se pojavijo v ramenu po zdravljenju raka dojke. Etiologija bolečine ali mišičnoskeletnih motenj pri teh bolnicah je redko opisana. Vzroke za omenjene težave lahko razdelimo v mišičnoskeletne, limfovaskularne in nevrološke motnje.

Zaključek

Bolečina, omejena gibljivost v ramenskem sklepu in težave z zgornjim udjom so pogosti zapleti zdravljenja raka dojke in lahko bistveno vplivajo na funkcijo

zgornjega uda, udejstvovanje v poklicu in v prostočasnih dejavnostih ter vplivajo na kakovost življenja. Etiološko lahko vzroke za težave v ramenskem sklepu po zdravljenju raka dojke razdelimo na nevrološke, mišičnoskeletne in limfovaskularne okvare. Zgodnja in učinkovita prepoznavna težav, ustrezno diagnostično in terapevtsko ukrepanje, lahko preprečijo dodatne zaplete in pomembno izboljšajo kakovost življenja bolnikov.

Ključne besede: rak dojke, težave z ramenskimi sklepi, bolečine

Literatura

1. Stubblefield, M. D. & Keole, N. Upper Body Pain and Functional Disorders in Patients With Breast Cancer. *PM and R* (2014)
2. Hidding, J. T., Beurskens, C. H. G., Van Der Wees, P. J., Van Laarhoven, H. W. M. & Nijhuis-van Der Sanden, M. W. G. Treatment related impairments in arm and shoulder in patients with breast cancer: A systematic review. *PLoS ONE* (2014)